

INHOUD

<i>INLEIDING Een middag in de Provence of hoe dit boekje ontstond</i>	4
<i>DEEL 1 : MIJN “ROOTS” Kareelbakkers, bouwvakkers, seizoenarbeiders, kaarters, vechtersbazen en drinkers.</i>	7
1 Mijn familie langs vaders kant	7
2 Mijn familie langs moeders kant	19
<i>DEEL 2 (1956-1964) : WAAR IK MIJN KINDERTIJD BELEEFDE Mijn wereld met de “Ezelshoek” als centrum. Van “Boeykens” tot aan “’t Zougsken” – Van de “Poesj” tot aan “Jettens Fel”</i>	49
1 Mijn eerste (gastronomische) herinneringen	49
2 Waar de namen “Boekent” en “Ezelshoek” vandaan komen	51
3 Boekentstraat 37 of een typische arbeiderswoning anno 1956	61
<i>DEEL 3 : FIGUREN EN ANEKDOTEN UIT MIJN KINDERTIJD</i>	75
1 Centraal in alles : mijn peter	75
2 “Lange slaper...” : mijn relatie met “ons Adrienne”	80
3 Over de rare figuren die bij ons over de vloer kwamen	86
4 Naar school met Putter en de andere speelkameraden	88
5 Van Willy Derby tot de Internationale: over muziek en politiek	95
6 “Gommen isj bij Meine?” of het uitgaansleven in den Boekent	102
7 Het verenigingsleven in den Boekent : Wielerclub Boekent Sportief	110
8 Meuleman tegen Volckaert ... of de liefde voor de fiets	128
<i>DEEL 4 : GENEALOGISCHE INFORMATIE</i>	142
1 De familienamen Baetens, Schandevijl, De Swaef en De Muylder	142
2 Een poging tot reconstructie van onze stamboom	143
3 De stamboom van de familie Baetens	144
4 De stamboom van de familie Schandevijl	154
5 De stamboom van de familie De Swaef	158
6 De stamboom van de familie De Muylder	161
<i>SLOTWOORD</i>	163
<i>BIBLIOGRAFIE</i>	164

Inleiding : Een middag in de Provence of hoe dit boekje ontstond

Ik bestelde met alle genoegen een “Vieux Marc de Garlaban” als afzakkertje, toen Thierry, de immer rennende ober van restaurant “Pétrarque & Laure”, me vroeg of ik nog koffie wenste. Ik vleide me nog wat meer achterover in mijn vaste luie stoel op het terras, vlakbij het waterrad van waaruit ik een onneembaar zicht had op de verticale rotswand boven de bron van de Sorgue in Fontaine-de-Vaucluse . Ik liet voorzichtig mijn suikerklontje de delicate eau de vie raken. Stilaan vulde mijn gehemelte zich met de krachtige afdronk en snoof ik de geur op van eikenhouten vaten, het laatste stukje Provence dat in mijn smaak-en geurenpalet ontbrak.

Sinds ik, enkele jaren geleden, een filmpje heb gemaakt en een krantenartikel heb geschreven in de plaatselijke krant “La Provence”¹ over de jaarlijkse “*course des garçons de café de Fontaine, concours doté de nombreux prix* (vooral bestaande uit Pastis 51, Ricard, Granier en Clairpastis), heb ik de sympathie gewonnen van de ganse horeca van Fontaine en heb ik maar uit te kiezen in welk restaurant ik me zal laten verwennen.

Het werd die dag dus *Pétrarque & Laure (service au bord de l'eau)*, op de hoek van de Place de la Colonne. De verwelkoming door Madame Jackie was even hartelijk als altijd en ik had reeds mijn antwoord klaar op haar klassieke vraag of “le nord” nog steeds even plat was. “Even plat en even grijs”, was mijn even klassieke repliek.

De tapenade op toast bij de pastis was om je vingers af te likken en de kleine “picholines”, aangemaakt met rode pepertjes deden me voorgoed de das om. Ik zou me laten verleiden door een uitgebreide menu :

*Croustade de moules,
Salade Pétrarque met kippenlevertjes
Magret de canard met frambozen en een rode wijnsaus,
Kaasplank van het huis*

De magret was vergezeld van een “*Vinsobres*”, een koppig wijntje waarvan Monseigneur de Suarès, de bisschop van Vaison-la-Romaine, reeds in 1633 placht te zeggen : “*Vinsobres ou sobrevin, buvez-le sobrement*”.

In het midden van de kaasplank keek een minuscuul geitenkaasje dat droop van de olijfolie, te uitnodigend om onaangeroerd te blijven liggen. De maaltijd was werkelijk verrukkelijk als geheel, op de Rosé bij de croustade na, die ik als iets te ranzig en zonder “body” had ervaren.

Plots proestte ik het echter uit en het koppeltje dat zich klaarmaakte voor een snelle, verboden vrijpartij na de bureau-uren en vóór de terugkeer naar huis, staarde me net zo beschuldigend aan als ik hen hoorde te bekijken. Stel je voor, kapsnes maken over een wijn die niet honderd percent in orde was, terwijl ik dertig jaar geleden amper het verschil kende tussen rode wijn en trappist van Chimay. En plots was ik weer die kleine jongen in dat godvergeten gat, op enkele kilometers van het industriestadje Aalst, het jongetje opgegroeid op de Ezelshoek in Kerksken .

¹ Dit artikel was het derde uit een reeks die in de zomer 1998 verscheen in de krant “La Provence” onder de noemer “*Carnet de voyage d'un vacancier en Provence*”. Dit artikel was getiteld “A Fontaine on ne se dépêche pas!” en verscheen in de zondageditie van 9 augustus 1998.

Het is op dat moment eigenlijk dat bij mij het idee ontstond om ter gelegenheid van het vijftigjarig huwelijksjubileum van mijn ouders een aantal jeugdherinneringen op papier te zetten.

Ik schrijf deze herinneringen in de eerste plaats neer als dank aan mijn ouders voor al wat ze voor mij hebben betekend, als dank voor al hun opofferingen die ze zich voor mij getroost hebben, om mij een betere wereld te geven dan die waarin zij moesten opgroeien. Wanneer ik licentiaat in de Romaanse filologie ben geworden, wanneer ik mij jaarlijks anderhalve maand vakantie in een villa onder de Provençaalse zon kan veroorloven, wanneer ik uitgenodigd word bij mensen die regelmatig de hoogste kringen van het land frequenteren, wanneer ik ontvangen werd door onze koningin, dan besef ik dat dit door hun inspanningen is en dan ben ik hen daar nog steeds elke dag dankbaar voor. Daarvoor alleen al verdienen zij een standbeeld.

Ik doe dit ook om aan mijn kinderen een herinnering achter te laten aan hun “roots”, opdat ze nooit zouden vergeten vanwaar ze komen, want voor hen lijkt alle luxe waarin zij opgroeien vaak te evident en zij beseffen soms niet wat anderen zich daarvoor hebben moeten getroosten.

Ik doe dit misschien ook om een jarenlange frustratie van mij af te schrijven, een frustratie die ontstaan is door het feit dat een kind uit een – rood – werkersmilieu zijn leven lang herinnerd wordt aan zijn afkomst, dat dit kind dubbel heeft moeten vechten om van zijn leven iets te maken, dat dit kind dikwijls moest zwijgen omdat het niet kon meepraten over tal van dingen die het nooit gekend had, dat dit kind - om te slagen in het leven en zoals ik een universitaire titel te behalen - vaak die afkomst moest proberen verborgen te houden, hoewel het dat absoluut niet wou, maar dat dit kind door dit alles steeds sterker en sterker aan zijn persoonlijkheid werkt.

Dit kind komt in heemkundige kronieken dan ook praktisch nooit aan het woord, omdat deze kronieken vaak vanuit een andere invalshoek geschreven werden en omdat diegenen die deze wereld wel hadden kunnen beschrijven er vaak noch de financiële, noch de intellectuele middelen voor hadden. Het is deze lacune die ik voor mijn eigen familie en al die andere gewone mensen uit mijn directe omgeving min of meer wil opvullen.

Je zal in deze bescheiden bijdrage tot de plaatselijke geschiedenis dan ook niet het verhaal terugvinden van de KSA, de KAJ, de KWB of de Bond van het Heilig Hart, noch de kroniek van dokters, notarissen en advocaten, maar wel het verhaal van de kleine man, met zijn gaven en gebreken, met zijn mooie menselijke kanten en zijn soms komische hebbeligheden.

Je zal niet binnentreden in stijlvolle salons met antieke meubelen en chique decors, maar je zal je moeten bukken om in de kleine huiskamers binnen te gaan en de wereld te leren kennen van de arbeider op het einde van de jaren vijftig en het begin van de jaren zestig, dit alles gezien door de ogen van het kind dat ik toen was.

Ik laat deze herinneringen eindigen op 22 februari 1964, de dag dat mijn ouders verhuisden naar hun nieuwe woning in Haaltert op de Hoogkouterbaan, omdat toen voor mij ook een hoofdstuk in mijn leven afgesloten werd, een periode die ik steeds zal koesteren, die van mijn prille kindertijd op de Ezelshoek, in den Boekent te Kerksken.

Wat de authenticiteit en de historische waarde van deze kroniek betreft heb ik heel weinig kunnen steunen op bestaande documenten om de eenvoudige reden dat zij over wie dit verhaal gaat nooit de behoefte hadden om iets op te schrijven en omdat zij – behalve mijn peter – nooit lid waren van een vereniging. Deze herinneringen steunen dan ook in vele gevallen op verhalen die mij verteld werden door familieleden en die ik steeds via minstens 2 andere verhalen heb trachten te controleren. Verder zijn er de foto's die ik in bezit heb of in bruikleen gekregen heb en die vaak de verhalen bevestigen of zelfs aanvullen en uiteraard zijn er mijn eigen jeugdherinneringen, die, hoe ongewild ook, wel voor een deel subjectief zullen zijn, alleen al door het feit dat ik ze zelf meebeleefd heb.

Ik wil hier een bijzonder woord van dank richten aan J. Scheerlinck, R. de Troyer en R. Lievens die na een waar monnikenwerk een volledig afgewerkte gezinsreconstructie van Haaltert, Heldergerem en Kerksken publiceerden, wat mij toeliet om zonder veel moeite de stamboom van mijn familie uit te vlooien.

Voor de meer algemene informatie over de periode die ik beschrijf, verwijs ik naar de bibliografie achteraan.

Tot slot wens ik allen te danken die meehielpen aan het tot stand brengen van deze kroniek :

Al mijn familieleden en in het bijzonder Petrus en Adrienne Schandevijl, mijn oom en tante langs moeders zijde, omdat zij diegenen waren bij wie ik een aantal verhalen heb kunnen controleren of die mijn geheugen opfristen, aanvulden of verbeterden.

Zij die mij hun fotomateriaal en/of archieven in bruikleen gaven:

- Mevr. Marie-Jeanne Meuleman
- Dhr. Aimé Roelandt
- De familie Schoupe-Van Vaerenbergh
- De familie Baeyens-Spitaels
- De Heer Willy De Loose , voorzitter van de heemkundige kring Haaltert die mij toestemming gaf om enkele foto's uit publicaties van zijn vereniging te gebruiken

Mijn goede vriend en ex-collega, de heer Gilbert Vanlimburg, erevoorzitter van de Vriendenkring van het KTA in Geraardsbergen, die het werkje op taalkundig vlak herlas.

Tenslotte mijn echtgenote en mijn kinderen voor hun geduld en steun die zij mij gaven in mijn lange zoektocht naar informatie.

Wichelen , 10 augustus 2004